

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԱԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 2003 թվականի ապրիլի 18-ի քրեական օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 84-րդ հոդվածի 8-րդ մասի երկրորդ նախադասությունում «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի անդամի» բառերից հետո լրացնել «, ընտրական հանձնաժողովի անդամի» բառերը:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 149.1-ին հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 149.1. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզարշավի աշխատանքներին մասնակցելուն կամ քարոզարշավի աշխատանքներին մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը»,

2) 1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«1. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզարշավի աշխատանքներին մասնակցելուն, ներառյալ՝ քարոզչություն կատարելուն կամ քարոզարշավի աշխատանքներին մասնակցելուց, ներառյալ՝ քարոզչություն կատարելուց հրաժարվելուն հարկադրելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի յոթհարյուրապատիկից հազարապատիկի չափով կամ ազատազրկմամբ՝ վեց ամսից մեկ տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մեկից երեք տարի ժամկետով»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածի 6-րդ մասից հանել «, բայց ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում,» բառերը:

Հոդված 4. Օրենսգիրքը լրացնել 154.10-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.10. Նախընտրական ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով խոշոր չափով ապօրինի ֆինանսավորում ներգրավելը

1. Նախընտրական ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով կուսակցության անդամի կամ թեկնածուի կողմից օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից կամ տվյալ ընտրություններում անձի, թեկնածուի, կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի համար նախընտրական հիմնադրամում մուծումներ կատարելու՝ օրենքով սահմանված առավելագույն չափը խոշոր չափով գերազանցող ֆինանսավորում ներգրավելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից ութհարյուրապատիկի չափով կամ կալանքով՝ մեկից երեք ամիս ժամկետով:

2. Նույն արարքը, որը կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ մեկից երեք տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի իմաստով խոշոր չափ է համարվում նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարին համարժեք ֆինանսավորումը»:

Հոդված 5. Օրենսգիրքը լրացնել 154.11-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.11. Նախընտրական հիմնադրամին նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված չափը չգերազանցելու արգելքը խոշոր չափով կամ օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից նվիրատվության արգելքը խոշոր չափով շրջանցելը

1. Անձի կողմից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված չափը չգերազանցելու արգելքը կամ օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից նվիրատվության արգելքը այլ անձանց կողմից նվիրատվություն ձևակերպելու եղանակով շրջանցելը, որը կատարվել է խոշոր չափով՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից ութհարյուրապատիկի չափով կամ կալանքով՝ մեկից երեք ամիս ժամկետով»:

2. Նույն արարքը, որը կատարվել է

1) պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով,

2) երկու կամ ավելի անձանց ներգրավելու միջոցով՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ մեկից երեք տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի իմաստով խոշոր չափ է համարվում նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարը»:

Հոդված 6. Օրենսգիրքը լրացնել 154.12-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.12. Նախընտրական հիմնադրամին նվիրատվություն կատարելուն հարկադրելը

1. Նախընտրական հիմնադրամին նվիրատվություն կատարելուն հարկադրելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից

երեքհարյուրապատիկի չափով կամ կալանքով՝ առավելագույնը երկու ամիս ժամկետով:

2. Նույն արարքը, որը կատարվել է

1) պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով,

2) երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ,

3) խոշոր չափով՝

պատժվում է կալանքով՝ երկուսից երեք ամիս ժամկետով կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը երկու տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի իմաստով խոշոր չափ է համարվում նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկը գերազանցող գումարը»:

Հոդված 7. Օրենսգիրքը լրացնել 154.13-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.13. Օրենքով սահմանված՝ նախընտրական քարոզարշավի ծախսերը նախընտրական հիմնադրամից չկատարելը կամ նախընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ կեղծ հայտարարագիր ներկայացնելը

1. Նախընտրական քարոզարշավի ծախսերի էական մասը նախընտրական հիմնադրամից չկատարելը, երբ դա կատարելը «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքով սահմանված պարտականություն է,

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից յոթհարյուրապատիկի չափով կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի իմաստով էական է համարվում «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքով տվյալ ընտրություններում նախընտրական ծախսերի իրականացման համար սահմանված առավելագույն գումարի 1 տոկոսը գերազանցող գումարը, բայց ոչ պակաս, քան 100 000 դրամը:

3. Նախընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագրում կեղծ տվյալներ ներկայացնելը կամ հայտարարագրման ենթակա տվյալները թաքցնելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից յոթհարյուրապատիկի չափով կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 3-րդ մասերում նշված արարքները, որոնց դեպքում նախընտրական հիմնադրամից չկատարված ծախսերի չափը կամ հայտարարագրում ծախսերի կեղծված (թաքցված) չափը գերազանցում է տվյալ ընտրություններում «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքով նախընտրական ծախսերի իրականացման համար սահմանված առավելագույն գումարի 10 տոկոսը՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ երկուսից երեք տարի ժամկետով»:

Հոդված 8. Օրենսգիրքը լրացնել 154.14-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.14. Ընտրություններին մասնակցող թեկնածուին ինքնաբացարկի մասին դիմում ներկայացնելուն հարկադրելը

1. Ազգային ժողովի, համայնքի ավագանու կամ համայնքի ղեկավարի ընտրություններին մասնակցող թեկնածուին ինքնաբացարկի մասին դիմում ներկայացնելուն հարկադրելը՝

պատժվում է կալանքով՝ երկուսից երեք ամիս ժամկետով կամ ազատազրկմամբ՝ վեց ամիսից մեկ տարի ժամկետով:

2. Նույն արարքը, որը՝

1) կատարվել է ծառայողական կամ այլ կախվածությունն օգտագործելով,

- 2) կատարվել է պաշտոնական դիրքն օգտագործելով,
- 3) զուգորդվել է բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով,
- 4) կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից,
- 5) զուգորդվել է անձին ազատությունից զրկելով,
- 6) երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ երկուսից չոր տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մեկից երեք տարի ժամկետով»:

Հոդված 9. Օրենսգիրքը լրացնել 154.15-րդ հոդվածով.

«Հոդված 154.15. Ընտրություններին մասնակցող կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) կամ թեկնածուի վերաբերյալ կեղծ տեղեկություններ կամ զրպարտություն հրապարակելը

1. Ընտրություններին մասնակցող կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) կամ թեկնածուի վերաբերյալ նախընտրական քարոզարշավի ժամանակահատվածում, քվեարկության օրը՝ մինչև օրենքով սահմանված՝ քվեարկության ավարտը կամ դրան նախորդող օրը տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների միջոցով անանուն աղբյուրի միջոցով վարկանիշը վնասելու նպատակով կեղծ տեղեկություններ կամ զրպարտություն հրապարակելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից հազարապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված արարքը, որը կատարվել է՝

- 1) երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ,
- 2) շահադիտական նպատակներով,
- 3) մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ,
- 4) վարչական ռեսուրսի օգտագործմամբ,
- 5) հինգ կամ ավելի անանուն աղբյուրների միջոցով՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկից երկուհազարապատիկի չափով կամ ազատազրկմամբ մինչև վեց ամսից երկու տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված արարքը, որը կատարվել է կազմակերպված խմբի կողմից պատժվում է ազատազրկմամբ երկուսից չորս տարի ժամկետով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերում նշված արարքները, որոնք կատարվել են կազմակերպված խմբի կողմից՝

պատժվում են ազատազրկմամբ չորսից վեց տարի ժամկետով»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 163-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 163. Հավաք անցկացնելուն կամ դրան մասնակցելուն խոչընդոտելը, հավաքին մասնակցելուն հարկադրելը կամ հավաքին մասնակցելու կամ հավաքին մասնակցելուց հրաժարվելու նպատակով նյութապես շահագրգռելը

1. Հավաք անցկացնելուն կամ կացնելուն նպատակապես շահի խոչընդոտելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով կամ կալանքով՝ առավելագույնը երեք ամիս ժամկետով կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով:

2. Հավաքին մասնակցելուն հարկադրելը կամ հավաքին մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը կամ հավաքին մասնակցելու կամ հավաքին մասնակցելուց հրաժարվելու նպատակով նյութապես շահագրգռելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկից վեցհարյուրապատիկի չափով կամ ազատազրկմամբ՝ վեց ամսից մեկ տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված արարքները, որոնք կատարվել են՝

- 1) բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով,
- 2) երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ,
- 3) նախընտրական քարոզարշավի ժամանակահատվածում՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը երեք տարի ժամկետով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված արարքները, որոնք կատարվել են հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձի կամ հանրային ծառայողի կողմից իր ծառայողական ենթակայության կամ վերահսկողության ներքո գտնվող հանրային ծառայողի կամ պայմանագրային հիմունքներով աշխատող այլ անձի նկատմամբ՝

պատժվում են ազատազրկմամբ՝ երեքից հինգ տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մեկից երեք տարի ժամկետով»:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 314.1-ին հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 314.1. Երկքաղաքացիության արգելքի խախտումը

1. Այլ պետության քաղաքացություն ունենալու փաստը Կառավարության լիազոր մարմնից թաքցնելը կամ այդ փաստը իրեն հայտնի դառնալու պահից հնգօրյա ժամկետում լիազոր մարմնին չհայտնելը, որը կատարվել է Ազգային ժողովի պատգամավորի, Ազգային ժողովի պատգամավորի թեկնածուի, Հանրապետության նախագահի, Հանրապետության նախագահի թեկնածուի կամ այնպիսի պաշտոնատար անձի կամ այդպիսի պաշտոնին հավակնող անձի կողմից, որն ըստ Սահմանադրության կամ օրենքների կարող է լինել միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի՝

պատժվում է ազատազրկմամբ՝ երեքից հինգ տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ առավելագույնը երեք տարի ժամկետով կամ առանց դրա»:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 6-րդ հավելվածը 154.9-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ կոռուպցիոն հանցագործություններով.

«Հոդված 154.10. Նախընտրական ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով խոշոր չափով ապօրինի ֆինանսավորում ներգրավելը.

Հոդված 154.11. Նախընտրական հիմնադրամին նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված չափը չգերազանցելու արգելքը խոշոր չափով կամ օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից ֆինանսավորման արգելքը խոշոր չափով շրջանցելը.

Հոդված 154.13. Օրենքով սահմանված նախընտրական քարոզարշավի ծախսերը նախընտրական հիմնադրամից չկատարելը կամ նախընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ կեղծ հայտարարագիր ներկայացնելը»:

Հոդված 13. Եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն կիչնե մեջ է մտնում պաշտոնականելընված և հանցագոր հաջորդողանելընվա: